

Rautakauppa-Osakeyhtiö METEOR

PUHELIMET: LAHTI

Konttori 500

Rautakauppa 505

Urheiluosasto 502

RAUTA-, RAKENNUS-,
VÄRI-, LAIVA-, VENE-
JA TALOUSTARPEIDEN

EDULLISIN OSTOPAIKKA!

Yrjö Heilala

PÄIJÄNTEEN VESISTÖN **MATKA-OPAS**

LAHTI—HEINOLA—JYVÄSKYLÄ.

Hauska Huvimatkailureitti on

LAHTI—HEINOLA

Laival ikettä tällä reitillä välittävät höyrylaivat

HEINOLA ja LAHTI.

Laivat lähtevät Vesijärveltä joka päivä klo
4 a.p. ja klo 4 i.p. Heinolasta klo 7.30 a.p.
ja klo 12 päivällä. Sunnuntaisin kello 11 a.p.

Höyryvenhe OsaKeyhtiö Kymi.

Hinta 50 p.

AJANMUKAINEN VARASTO

MIESTEN, NAISTEN
:-: JA LASTEN :-:

KENKIÄ

LAHDEN KENKÄKAUPPA

LAHTI, ALEKSANTERINKATU 10 & 15.
PUHELIMET 191 & 164.

TEKNOKEMIALLINEN TEHDAS

HELIOS O.Y.

RIIHIMÄELLÄ

*Alallaan Suomen suurin, ensiluok-
kaisin ja monipuolisin tehdas.*

Valmistaa yli 600 eri valmistetta:

*Cosmeettisten aineitten tehdas, Toi-
letti- ja Pesusaippuatehdas, Haju-
vesitehdas, Mustetehdas, Öljy- ja
Vaseliinitehdas, Väritehdas, Kotelo-
tehdas ja Kemiallinen tehdas. — —*

Omien valmisteitten ja kemia-aineitten tukkumyynti.

PUHELIMET: Tilausasiat, tavarakyselyt 86.
Konttoriasiat ja johtaja 57. Sähköos.: HELIOS.

HEINOLA-VESIJÄRVI.

Höyrylaivaliikennettä välittävät

S|S LAHTI

Lähtien Vesijärveltä Heinolaan joka päivä klo 4 aamulla ja Heinolasta Vesijärvelle kello 12 päivällä.

S|S HEINOLA

Lähtien Vesijärveltä Heinolaan joka päivä kello 4 i.p. ja Heinolasta Vesijärvelle kello 7,30 aamulla.

HÖYRYVENHE OSAKEYHTIÖ KYMI.

Päijänteen vesistön Matka-opas

Toimittanut

Yrjö Heilala

Lahden Rautateollisuus Oy.

Lahti.

Valmistaa erikoisalanaan:

Raudan- ja Puunjalostuskoneita.

Eri osastossa:

Punnitusvaakoja ja Rautasänkyjä.

A. M. SAUKKONEN

Vaatturiliike

Lahti. Rautatienkatu 5. Puh. 68.

K. E. Wiljasen

Wälitysliike

Lahdessa

Rautatienk. 14 Puh. 245.

Wälittää

*Maa- ja kaupunkitalojen,
halkojen, heinien, väkirehu-
jen y. m. ostoja ja myyntiä.*

K. SÖDERMAN

LAHTI

VARASTOSSA LÖYTYY TASKU-
KELLOJA, KELLONPERIÄ Y. M.

Pohjoismaiden-Osake-Pankki

Kauppaa ja Teollisuutta varten

Lahden konttori

omassa talossa Rautatien- ja Aleksanterin
katujen kulmassa.

Täydellinen pankkiliike.

Lahti ja ympäristö.

Kaiku-Kahvila

Lahti - Kansallispankin talossa

***Suositteltaan arv. matkus-
tavan yleisön huomioon.***

***Siisti, tilava huoneusto. Piano yleisön käy-
tettävänä!***

O. Y. Vihdin Puusepät

Lahti - Puhelimet 2 67 & 39.

Hyörypuuseppätehdas - Saha

Höyläämö - Puunvärjäyslaitos.

Pyytäkää aina meiltä tarjouksia!

Vesijärvi - Suopelto - Edessalo - Jämsä k. k.

-Vaheri - Korpilahti - Jyväskylä.

HYÖRYLAIVA

JÄMSÄ

Vesijärveltä: Maanantaina, keskiviikk. ja
lauant. klo $\frac{1}{2}$ 3 päiväjunan tultua Helsingistä.

Jyväskylästä: Sunnuntaina, tiistaina ja
torstaina klo puoli 3 i.p.

Matkustajakoti Minerva

Lahti, Nikolainkatu 12, Puh. 29.

Suosittelee hauskoja ja rauhallisia huoneitaan.

Omistaja:

ANNI AHINGAS.

Aino Ainasoja

Lahti, Rautatienkatu 17. Puhelin 4 48.

*Suuri, monipuolinen valikoima Naisten,
Herrain sekä Lasten vaateustarpeita.*

Lahden kaupunki on Vesijärven eteläisimmän lahden ja Riihimäen—Pietarin radan välisellä alueella, Salpausselän rinteillä. Asukkaita (esikaupunkineen) noin 13,000. Kaupunki on maamme nuorin, saanut oikeutensa marraskuun 1 p. 1905. Oli sitä ennen kauppalana, jonka perustuskirja on allekirjoitettu kesäk. 5 p. 1878. Kauppalan sijalla oli sitä ennen suuri Lahden kylä, joka paloi suurimmaksi osaksi kesäk. 19 p. 1877.

Viranomaiset olivat jo pitemmän aikaa ajatelleet tuon vilkasliikkeisen kylän muodostamista kauppalaksi, mutta kalliit maanlunastuskustannukset estivät tuuman toteuttamista. Nyt kun kylä oli palanut, tarjoutui sopiva tilaisuus tuuman toteuttamiseen. Hollolan kruunuvouti K. Palmroth ja Hämeenläänin silloinen kuvernööri E. von Ammondt olivat asian innokkaimmat ajajat. Armollisella käskykirjeellä marrask. 10 p:ltä 1877 ja toukok. 24 p:ltä 1879 lunastettiin kauppalalle

VISSA HEILALAN OMPELULIIKE

Lahti, Rautatienk. 8.

Ensiluokkainen naisten pukuneulomo.

*Kaikenlaisia maanviljelys-
ja meijerikoneita, polkupyö-
riä ja kalastustarpeita myy*

**Itä-Hämeen Maanviljelys-
kauppa Osakeyhtiö**

Lahti. Puhelin 70.

tarpeellinen tonttialue ja myöhemmin on sitten oston kautta hankittu maata niin paljon, että kun eräs kaupungin oikeuksien mukana saatu talon osuuskin otetaan lukuun, kaupungin pinta-ala on nyt 977 hehtaaria. — Eteläpuolella kaupunkia on Lahden ja Järvenpään kylien maille kasvanut suuri, yhä edelleen kasvava esikaupunki „Aseman tausta“.

Tulo kaupunkiin. Lahden asemalla on junien aikana saatavissa ajureita ja on heidän taksansa ajosta asemalta kaupunkiin 1:50. Hotellin palvelijat ovat myöskin junilla vastassa, jota vastoin hotellien omia vaunuja ei ole matkustajien käytettävänä. Jos kaupungissa poikkeamatta halutaan laivoille, on matkustajien muutettava Lahden ja Vesijärven asemien välillä kulkevaan paikallisjunaan, jonka kulkuvuorot ovat yhteydessä pääradan junien kulkuvuorojen kanssa. Junapiletti Lah-

RAUTATIENHOTELLI

LAHTI, RAUTATIENKATU 2
(Rautatienkadun ja Uudenmaankadun kulmassa)

SUOSITELLAAN MATKUSTAJILLE

ENSI LUOKAN HUONEITA KOHTUUSHINTOIHIN

LAHDEN OSUUSKAUPPA r. l.

LAHTI, RAUTATIENK. 14. PUH. 202.

on suuren liikevaihdon takia paikkakunnan edullisin ostopaikka. Edustaa täydellistä sekatavaraalaa.

SIVUMYYMÄLÄT:

- N:o 1. Tornatorilla
" 2. Vesijärvenkatu 34
" 3. Hollolan kirkolla
" 4. " Untilassa
" 5. Asikkala Vääksy

den asemalta Vesijärvelle maksaa nykyisin sotaveroineen 60 p. kolmannessa luokassa. Matkustaja voi tietysti ostaa lähtöasemaltaan piletin suoraan Vesijärven asemalle, samoin kuin Vesijärven asemalta saa ostaa piletin kaikille asemille Suomessa. Samoin voi matkustaja osottaa pakaasinsakin jo lähtöasemalla Vesijärvelle, jolloin hänen ei tarvitse huolehtia pakaasinsa siirrosta paikallisjunaan.

Paikallisjunalla kulettaessa ei näe Lahden kaupunkia, sillä rata kiertää siksi etäältä. Jos haluaa ohi mennessään nähdä kaupunkia, on otettava ajuri, jolla kyllä ehtii yhtä hyvin laivojen lähdölle kuin paikallisjunallakin. Ajosta Lahden asemalta Vesijärven satamaan ottavat ajurit 2 mk.

Vesijärven satamassa on ajureita aina laivojen saapuessa saatavana ja ottavat he ajosta kaupunkiin 2 mk. (Öisin on ajuritaksa kaksinkertainen.) Jalkaisin voi Vesijärveltä päästä (paitsi maanteitse) kävelemällä pitkin ratavallin viereistä käytävää ja

JÄRNVÄGSHOTELLET

LAHTI, JÄRNVÄGSGATAN 2
(Hörnet av Järnvägsgatan och Nylandsgatan)

REKOMMENDERAS FÖR RESANDE

I KLASS RUM TILL MODERATA PRISER.

Paras

Kristallien, Talouslasien, Posliinien, Lamppujen ja Taloustarpeiden ostopaikka on . . .

Lahden Lasi- ja Posliinikauppa

Rautatienkatu 20. City.
Puh. 57.

sen jatkoa Jalkarannan maantietä ja on matkan pituus tämän kautta kaupunkiin noin 1 km.

Hotelleja. *Rautatienhotelli* asemaa vastapäätä Rautatien ja Uudenmaan katujen kulmassa, *Seurahuone* Rautatien- ja Harjukatujen kulmassa. *Hotelli Lahti* Hämeen- ja Mariankatujen kulmassa. Matkailijakoteja on useampia Rautatien- ja Vesijärvenkaduilla sekä Nikolainkadulla.

Kestikievari on Hämeen- ja Rauhankatujen kulmassa.

Ravintoloita on hotelleissa ja sen lisäksi tarjoillaan ruokaa Seppälän kahvilassa Loviisankatu 8 ja Suomelan ruokalassa Hämeenkadulla. Kahviloita on useampiakin. Kaiku-kahvila torin varrella on suurin ja suosituin.

Kesäravintola Enonsaarella on tänä kesänä suljettuna.

HOTELLI LAHTI

Mariankadun ja Hämeenkaadun kulmassa.

Suosittelee ensiluokkaista ravintolaansa, siistejä ajanmukaisia huoneitaan ja biljardiaan. Puhelimet 206 ja 275.

Meijeri- ja Maanviljelys- koneiden Välityslieke

K. Lindqvist

Lahti. Aleksanterinkatu 19. Puhelin 81.

Kylpylöitä on Rautatienkatu 5, Hämeenkatu 15 sekä Loviisan radan sillan takana Aleksanterinkadun päässä.

Uimahuone täysin ajanmukainen on Vesijärven rannalla Jalkarannan tien varrella.

Ajureita on saatavissa kauppatorilla (puhelin 208), ja Rautatien- ja Harjukatujen kulmassa. Jokaisesta välimatkasta kaupungissa on ajuritaksa 1 mk. Yöllä — klo 11 ip. — klo 6 ap. — on taksa kaupungissa 1:50; ajosta kaupungin ulkopuolelle on taksa yöllä kaksinkertainen. Ajurin kotiin tilaamisesta tai noutamisesta suoritetaan 25 pennin lisämaksu. Ajuritaksoja on saatavissa 50 pennin hinnasta maistraatin kansliassa kaupungintalolla.

Autoja vuokrattavaksi ei ole. Samoin ei myöskään ole vuokrattavana soutu- eikä moottoriveneitä.

Pankkeja. Pohjoismaiden Osake-Pankki, Kaup-

J. H. Toivosen Valmis- vaate- ja Kangaskauppa

Hämeenk. 9. Lahti. Puhelin 107.

Suosittelee monipuolista varastoaan.

KIRJANSITOMO PEKKA HEIKKINEN

Lahti - Rautatienkatu 10
Puhelin 281

pa-Pankki ja Kansallis-Osake-Pankki Aleksanterin-
kadulla sekä Yhdys-Pankki Nikolainkadulla.

Postikonttori Aleksanterinkatu 10 Kansallis-
Pankin talossa on arkipäivisin auki 10—2 ja 5—7
ip., sunnuntaisin 12—2. Lahden ja Vesijärven
asemilla on myös postitoimistot.

Sähkölennätinkonttori on Rautatienkatu 7, A.
sekä rautatieasemilla.

Sanomalehtitoimisto Rautatienkatu 8. Sieltä
on saatavana paitsi kirjallisuutta useimpien sano-
malehtiemme ja aikakauskirjojemme irtonaisnu-
meroita. Sama toimisto ottaa vastaan, paitsi leh-
tien tilauksia, myöskin ilmoituksia kaikkiin sano-
malehtiin ja aikakauskirjoihin Suomessa.

Kirjakauppoja on useampiakin Aleksanterin-
ja Rautatienkadulla.

Urheilukaupoista on Meteor täydellisin ja
monipuolisin.

Puutavaraliike Joose Pousi ja Kumpp.

Lahti, Puhelin 3 71

Harjoittaa täydellistä puutavaraliikettä.

HUGO VELTHEIMIN
AKKUNANLASI- JA RAAMILISTALIKE
RAUTATIENKATU 14. LAHTI. Puhelin 159.

Akkunanlasia, Väri lasia ja Peilinlasia
kaikensuuruisia löytyy varastossa.

Tauluja kehystetään!

Sanomalehdet. Kaupungissa ilmestyy „Etelä-Suomen Sanomat“ (nuorsuomal.) tiistaina, torstaina ja lauantaina. „Lahti“ (suom.) ilmestyy tiistaina, torstaina, lauantaina ja sunnuntaina. „Juttu-Tupa“, kaunokirjallinen viikkolehti ilmestyy joka lauantai.

Lukusali kaupungintalolla on avoinna joka päivä klo 10 ap.—9 ip.

Osoitekalenteria kaupunkia varten ei ole.

Apteekit ja Rohdoskaupat ovat Rautatiekadulla.

Nähtävyyksiä. Kolkanmäeltä kirkon luota ja Selänmäeltä vesijohtoaltaan päällä olevasta tornista on hyvä näköala Vesijärvelle ja kaupunkiin. Kaupungintalon tornista, johon on pääsymaksu 25 p. on laajin näköala yli seudun. Samoin on ihanat näköalat Teivaanmäeltä Jalkarannan tien varrella ja Kariniemen mäeltä Vesijärven aseman ja sataman luona. Noin 2 km. kaupungista Helsingin (Orimattilan) tien varrella on omituinen, jyrkkä, ruohon peittämä sorakukkula, „Sokeritoppa“, josta on myöskin kaunis näköala.

Huomattavia rakennuksia on Lahden kaupungissa nuoruudestaan huolimatta useita. Suurin ja huomattavin on arkkitehti Eliel Saarisen piirustusten mukaan rakennettu kaupungintalo, jota näyttää vahtimestari. Kaupungin kirkkoa, raken-

Itä-Hämeen Asioimis-

Lahti, Rautatienkatu 17. Puhelin 260. —

Välittää: *Maatilojen, Kaupunkitalojen ja Liikkeiden kauppaja.*

Myy tukuttain ja vähittäin: *Apulan-*

nettu A. Mellinin piirustusten mukaan näyttää vahtimestari, Kansanopistoa näyttää maakerrassa asuva vahtimestari. Kansanopiston vieressä on Kunnallissairaala. Lahden Yhteiskoulua kirkon luona ja kansakoulua Harjukadun varrella näyttävät vahtimestarit. — Yksityisluontoisempia rakennuksia on arkkitehti V. Penttilän piirustusten mukaan rakennettu Kansallis-Pankin harmaakivinen liikepalatsi, Hollolan Säästöpankin talo torin varrella ja Lahden Kirjapaino- ja Sanomalehti- o. y:n talo Loviisan- ja Rautatienkatujen kulmassa. Viimeksi mainitussa talossa on kaupungin paras teatteri ja konserttisali.

Tehtaista ansaitsee mainitsemista Lahden seluloosatehdas ja saha Vesijärven satamassa, Lahden hiivatehdas polttimoineen lähellä Niemen asemaa; Pallaksen rullatehdas Jalkarannassa, Tornatorin rullatehdas Varikolla, Lahden rautateollisuus osakeyhtiön metallitehdas Vesijärvenkadun päässä ja O.Y. Vihdin Puuseppäin Puunjalostustehdas.

Lähtö kaupungista maanteitse. Kaupungista lähtee 5 maantietä, nim. Helsinkiin (lähin majatalo Orimattila 22 km.), Viipuriin (lähin majatalo Uusikylä 21,5 km.), Heinolaan (lähin majat. Ahtiala 13 km.), Jyväskylään (lähin majat. Vesivehmaa 21,5 km.) ja Hämeenlinnaan (lähin majat. Sairakala 21 km.) Kaikki ovat verrattain hyviä polku-

ja Kiinteistötoimisto

— Kuopio, Maaherrankatu 8. Puhelin 642.

Ostaa ja myy: Heiniä, Olkia, Viljaa,
halkojay.m.puutavaraa.

noitusaineita, suolaa, väkirehuja y. m.

pyöräteitä, Heinolan tie on kuitenkin hyvin mäkinen.

Helsinkiin Lahdesta mennään „Aseman taustan“ esikaupungin läpi Launeen lähteen ohi jolloin saavutaan noin 5 kilometrin päässä olevaan Simolan kylään Orimattilan pitäjän puolella. Simolasta erkanee maantie Okeroisten kylän kautta Hämeenlinnan tielle. Edelleen maanteitse kulettaa (hyvä pyörätie) saavutaan Pennalan ja Virenojan kautta Orimattilan kirkolle. Kirkolla yhtyy useampia teitä m. m. Helsinkiin ja Loviisaan.

Viipuriin lähtee kaupungista tie Aleksanterinkadun itäpäästä Villähteelle, Uuteenkylään ja siitä edelleen.

Heinolaan erkanee tie Viipurin tiestä Möysän kansakoulun lähellä, heti kaupungin ulkopuolella. Noin 7 km. kaupungista sijaitsee lähellä tietä Koiskalan suuri kartano. Ahtialan kylän tuolla puolen, noin puolentoista peninkulmaa kaupungista on Seestaan suuri tila. Noin puolivälissä Heinolaa poikkeaa tie Vierumäen leiripaikalle. Koko matka Lahdesta Heinolaan on 43 km.

Jyväskylään menevä tie alkaa Vesijärvenkadun pohjoispäästä, eroten Vesijärven satamaan menevästä tiestä oikealle, poikki Loviisan radan Kivistönmäen kaupunginosan kautta. Ensimmäiset kylät tien varrella ovat Kukkila, Kalliola ja Paimela, joihin Vesijärven paikallislaivaliike yhtyy. Sen jälkeen tulee Vesivehmaan kylä. Vääksyn

O. Y. OMA

Hedelmä-, Herkku- ja
Siirtomaantavaraliike

Lahti, Rautatienkatu 20. Puh. 44.

kanavalla siirtyy tie Päijänteen länsipuolelle. Asikalan Kurhilan kylässä kääntyy tie pohjoiseen ja toinen tie menee länttä kohden Koskelle, Lammille ja edelleen Hämeenlinnaan. Kurhilassa on majatalo. Samoin Maakesken ensimmäisessä Padasjoen puoleisessa kylässä on majatalo. Maakeskestä kulkee tie edelleen Padasjoen kirkolle. Siitä edelleen Kuhmoisten, Jämsän ja Korpilahden kautta Jyväskylään.

Hämeenlinnaan. Maantie alkaa Aleksanterinkadun länsipäästä, jossa se jyrkästi kääntyy etelään päin Salpausselän poikki, menen edelleen Mytjäisten kaupunginosan halki. Lahden Hevosystävain kilpa-ajoradan kohdalla nouseaan tasaiselle kangasmaalle, josta eroaa parikin tietä Okeroisten kylään. Kymijoen tultua valtakunnan rajaksi sijoitettiin 1700-luvun keskivaiheilla Okeroisiin komppania Hämeen jalkaväkirykmenttiä ja siellä pidettiin leiriharjoituksia, joihin tuli sotamiehiä veneillä aina Rautalammilta saakka. V. 1808 sodassa oli kylässä taistelu, jossa kaatuneet venäläiset haudattiin kylän kankaalle paikkaan, jota vieläkin nimitetään Kasakkamäeksi. Kangasmaan loputtua tullaan suurelle peltoaukealle, jossa on lähellä toisiaan useita kyliä. Tien varrella vassemmalla puolen, aukean tuonpuoleisessa päässä Kukonkoivun (Hollolan Nuorisoseuran) suuri talo. Iso-Sattialan kylässä yhtyy tie Järvelästä tulevaan Kosken—Lammin—Hämeenlinnan tiehen.

Junain kulut.

Länteenpään:

Lähtee ase- milla:	Matk. juna	Postijuna	Pikajuna	Pikajuna	Matk. juna	Postijuna	Matk. juna
Pietari	5.50	8.00	12.00	7.40	1.05	9.37	—
Viipuri	9.44	11.47	2.52	11.20	6.40	1.24	—
Mikkeli	—	—	—	—	5.00	11.50	—
Kotka	9.36	9.36	—	—	—	1.47	—
Kouvola	1.30	3.35	5.46	1.41	10.50	4.50	7.06
Lahti tul.	2.49	5.03	6.59	2.46	12.47	6.21	8.42
läht.	3.09	5.14	7.11	2.51	1.12	6.29	8.57
Riihimäki	5.00	7.09	8.19	4.17	3.49	8.02	11.24
H:linna	—	8.08	11.42	4.59	—	—	—
Hyvinkää	5.25	7.31	8.51	4.31	4.01	8.31	11.45
Kerava	6.13	8.15	9.25	5.01	5.09	9.10	12.34
Helsinki	6.51	8.57	10.00	5.35	5.39	9.51	1.16

„LAHTI”

on Lahden seudun enimmän levinnyt
sanomalehti ja paras ilmoitusväline.

Itäänpäin:

Lähtee asemilta:	Matk. juna	Pikajuna	Matk. juna	Postijuna	Pikajuna	Postijuna	Matk. juna
Helsinki	11.00	10.30	12.10	10.20	1.00	6.50	3.15
Kerava	11.41	11.08	—	11.10	1.32	7.31	4.03
Hyvinkää	12.29	11.45	—	11.58	2.08	8.24	4.50
H:linna	—	—	—	10.20	1.29	7.30	—
Riihimäki	1.01	12.12	6.20	12.35	2.44	8.56	5.31
Lahti tul.	2.31	1.21	8.27	2.05	3.47	10.24	7.10
Lahti läht.	2.49	1.31	8.57	2.22	3.52	10.34	7.20
Kouvola	4.55	2.57	11.23	4.22	5.00	12.18	8.53
Kotka	7.30	7.30	—	7.00	—	7.31	—
Mikkeli	7.58	—	7.30	9.27	9.27	6.53	—
Viipuri	7.49	5.28	3.48	7.37	7.13	3.28	—
Pietari	12.11	9.08	8.59	11.59	11.04	8.10	—

Viiva minuuttinumerojen alla merkitsee yöaikaa klo 6:sta illalla kello 5.59 aamulla.

Loviisa—Vesijärven rata.

Lahdesta lähtee ensimmäinen juna klo 5.55 a. p. ja saapuu Loviisaan 9.57 a. p. Toinen juna lähtee Lahdesta klo 2.30 i. p. ja saapuu Loviisaan klo 6.25 i. p. **Loviisasta** lähtevät junat klo 4 a. p. ja saapuu Lahteen klo 8.05 a. p. ja toinen juna lähtee klo 1.45 i. p. ja saapuu Lahteen klo 5.50 i. p.

Laivojen kulkuvuorot ilmoituksissa.

O.Y. VAADETUS- LIIKE ATLAS

LAHTI, KANSALLIS-OSAKE-PANKIN TALO

HERRAIN VAADETUSTAR-
PEIDEN ERIKOISLIIKE.

Vesijärven asema—Vääksyn kanava.

RAUTAOSAKE- YHTIÖ ALSTA

Rauta- ja Rakennusaineiden kauppa

LAHTI.

Lahden Peilivalokuvaamo

Ratatiekatu 9. (Elävienkuvien teatterin vieressä.)

Matkustajille valmistetaan kuvat muutamassa tunnissa. Amatöörejä varten valokuvaustarpeita saatavana.

Laivaliikettä välittävät höyrylaivat „Jämsä“ ja „Suomi“ Jyväskylään, „Vellamo“ Sysmään, „Aalotar“ Kuhmoisiin, „Toivo“ Jämsään ja „Lahti“ ja „Heinola“ Heinolaan. Vesijärven monissa laitureissa kiertelevät pienemmät höyrypurret. Varsinaista laivakonttoria ei ole, mutta kaikki laivat ovat satamassa ollessaan yhteydessä kaupungin puhelinverkon kanssa, jota paitsi Vesijärven asemalla auliisti annetaan tietoja laivojen kulkuvuoroista.

Vesijärvi, joka on noin 27 km. pitkä ja 13 km. leveä erittäin kaunis monisaarinen ja lehtorantainen järvi, jonka vesi on vihertävää, on 82 m. ylempänä meren pintaa ja 2 m. Päijännettä korkeammalla. Laskee vetensä Vääksyn joen ja kanavan kautta Päijänteeseen. Vesijärvi on kuulu kalarikkaudesta. Järven saarilla ja rannoilla on lukuisia huviloita. Vesijärven satamasta lähdettyä sivuutetaan heti oikealle Niemen satama,

V. SAARELMAN

MAJATALOA JA RAITTIUSRAVINTOLA HEINOLASSA SUOSITELLAAN.

W. L. JÄÄSKELÄISEN

Sekatavarakauppaa Heinolassa
suositellaan yleisölle.

Puhelin N:o 34.

jonne Loviisan rautatie päättyy. Vähän kauempana oikealla näkyvät Niemen oluttehdas, Niemen saha ja Lahden hiivatehdas sekä Mukkulan erittäin kauniilla paikalla sijaitseva kartano. Vähän tuonempana Mukkulasta tunkeutuu syvälle mantereeseen Paimelan lahti, jossa on Kalliolan ja Paimelan sekä lukuisain huvilain laiturit. Paimelasta on noin 5 km. Vesivehmaan majataloon missä Lahden, Sysmän, Jaalan ja Padasjoen maantiet yhtyvät; siitä on Vääksyyn 9 km., Kalkkisiin 26. Vasemmalla aivan sataman suussa on Lahden purjehdusseuran paviljonki. Taampana näkyvässä Jalkarannan kylässä on lepokoti pikkukoulujen opettajia varten, sen nimi on Korpikoti. Messilän laiturista on noin 2 km. Tiirismaalle, Etelä-Suomen korkeimmalle kohdalle; lähellä kukkulaa on n. k. Pirunpesä, jylhä kallionhalkeama. Tiirismaalle pääsee Lahdesta maanteitse Hämeenlinnan tietä (maantie hyvä pyörällä) jolloin poiketaan

„Harjun“ Parantola
Heinolassa
Siltak. 43.

Omistaja HANNA PARTANEN.

Parantola on avoinna ympäri vuoden.

S. W. CORNÉR

VARATUOMARI HEINOLA

LAKIASIAINTOIMISTO JA
VAKUUTUS-ASIOIMISTO

7—8 kilometripylvään välillä Messilän kylätielle ja tulee sinne matkaa noin 12 km.

Etäämpänä vasemmalla näkyy metsän yli Hollolan ikivanha kirkko, jonne höyryvene kiertää pitkän niemen nenitse. Kirkolla on laivalaituri. Kirkon lähellä on Pyhäniemen suuri kartano ja pyörätehdas, laatuaan ainoa maassamme. Tehdasta pääsee katsomaan konttorista luvan pyytämällä. Kartanon uhkeaa päärakennusta ympäröi monet puutarhalaitokset lukuisine kasvihuoneineen. Kirkon viereinen Kappadoosian mäki on erotettu pappilasta erityiseksi puistoksi. Mäeltä on kaunis näköala. Kiikun lähde 2 km kirkolta Uskilan kylässä on varsin vesirikas. Sairakkalan kylän mailla on vielä suurempi Kiikunjärvi niminen lähde. Edellisen vesimäärä on laskettu 13,824,000 litraksi vuorokaudessa. Noitalan kylässä on Vänrikki Stoolin tarinoissa mainitun Suomen sodan sankarin Langen syntymäkoti.

M. SALMEN VAATETUSLIIKE

HEINOLASSA. PUHELIN 80.

SUOSITELLAAN.

NESTOR ARON

Sekatavarakauppaa Heinolassa

suositellaan

Sitrona sodaa, Limonadia, Wichyä ja Sodavettä aina saatavana vesitehtaastani.

NESTOR ARO.

Vääksy—Heinola.

HEINOLAN

KYLPYLAITOS

toimii 1 päivästä kesäkuuta, 31 päivään elokuuta.

Kaikki uudenaikaiset

✦ kylpymuodot. ✦

Kansallis-Osake-Pankki

Heinolan konttori

*Täydellinen
pankkiliike.*

Kaikki Päijänteelle pyrkivät laivat täytyy kulkea Vesijärven eli Vääksyn kauniista yksisulkuisesta kanavasta. Kanavan vasemmalla puolen on sievä Vääksyn koski, jossa on Itä-Hämeen maanviljelysseuran kalansiitoslaitos. Lähellä lukuisia huviloita, itäpuolella aivan kanavan lähellä on Anianpellon vanha kylä. Kylässä olevassa Kuoppalan talossa mainitaan kuningas Kustaa III:n maassamme käydessään majailleen. Sanotun talon ja Laakkalan talojen välisellä kentällä pidettiin ennen vanhaan maankuuluja Anianpellon markkinoita. Kylän laidassa on n. k. Kuninkaan hongikko, jossa kasvaa lukuisia ikivanhoja petäjiä. Hongikko, jonka nykyinen Mikkolan kartanon omistaja on rauhoittanut on ainoa laatuaan maassamme. Matkailijan kannattaa poiketa sitä katsomassa. Hongikossa on iso kylän keinu. Kanavalla on majatalo Mikkolan kartanossa, postitoimisto ja apteekki sekä lääkäri. Kanava jakaa Asikkalan

KAUPUNGIN HOTELLIA HEINOLASSA

SUOSITELLAAN. HUONEITA JA RUOKAA MATKUSTAJILLE. OMA ORKESTERI SOITTAA RUOKAILUAIKOINA.

K. JUURIKKALA, Heinola

VARASTOSSANI MYYTÄVÄNÄ:

Maanviljelyskoneita, Polkupyöriä,
Lacta- ja Milkaseparaattoria y.m.

K. JUURIKKALA, Heinola

Puhelin 22.

vanhan, vesirikkaan pitäjän kahteen jotenkin yhtä suureen osaan. Maanteitä länteen Hämeenlinnaan sekä Padasjoelle (edellinen mainio pyöräilijöille), itäänpäin Vesivehmaalle. Lähellä Vesivehmaata Urajärven vanha kartano. Asikkalan kirkolle on Vääksystä 6 km.

Kanavasta jonkun verran pohjoiseen saavuttua näkyy vasemmalla Asikkalan komea tiilikivinen kirkko.

Vääksyn kanavasta jonkun matkaa kulettua pohjoista kohti poikki Asikkalan kirkkoselän käännyvät Heinolaan menevät laivat oikealle ja kulkevat jyrkässä käänteessä suuren niemimaan kärjen ohi Kalkkisten yksisulkuiseen, kauniiseen kanavaan. Kalkkisten kanavan putous on noin puolet Vääksyn kanavan putouksesta.

Kanavan oikealla puolella on noin 1/2 km. päässä Kalkkisten kaunis koski, jota voi vaaratta laskea veneellä.

STADSHOTELLET I HEINOLA

REKOMMENDERAS. RUM
OCH MAT FÖR RESANDE
MUSIK AF EGEN ORKESTER.

Arv. ilmoittajille edullisimpana ilmoitusvälineenä Heinolassa ja Iitä-Hämeessä suositellaan

Uusi Heinolan Sanomat-

*lehteä, joka on mainittujen seutujen sanomalehdistä eniten levinnyt. Lehti ilmestyy Heinolassa keski-
viikkoisin ja lauantaisin. Sillä on laaja ja varakas
lukijakunta. Ilmoitushinnat ovat kohtuulliset. Pitempi-
aikaisista ilmoituksista myönnetään hyvä alennus.*

Kanavasta läpi kuljettua saavutaan Kalkkisten virralle, jonka yli kulkee Kalkkisten kartanon kohdalla Sysmään menevä maantie (lautta) Lähellä Kalkkisten laituria on kartanon saha ja meijeri.

Kalkkisten sillasta lähdettyä alkaa voimakas virtainen Virtasalmi. Sen rannat ovat jyrkät, osittain kallioiset ja havumetsän peittämät, vesirajaa lähempänä kasvaa lehtipuita. Virtasalmi muistuttaa paljon Norjan vuonoja pienoiskoossa. Se on melko syvää, esim. sen kapeimmalla kohdalla on syvyys 12 m. leveyden ollessa tuskin paljoakaan suuremman.

Virtasalmen alapuolella reitin oikealla puolella on kauniissa Ruotsalaisen lahdelmassa Rauvolan kartano laivalaitureineen.

Seuraava seisahduspaikka on Tornionsalmen laituri. Tornionsalmen muodostaa eteläpuolelta pistävä Tornionniemi. Keskellä salmea on Hopeasaari-niminen saari.

Loppuosa Ruotsalaisen järveä on kaunista ja vaihtelevaa. Molemmiin puolin on lukemattomia kallioisia, lehtimetsää kasvavia saaria huviloineen. Vihdoin alkaa näkyä erään niemen takaa Heinolan kaupunki, joka on ihanalla paikalla Jyrängön kosken partaalla.

POHJOISMAIDEN OSAKE-PANKKI

Kauppaa ja teollisuutta varten

Perustettu 1872.

HEINOLAN KONTTORI

Auki klo 10—2

Toimittaa kaikkia pankkiliikkeille kuuluvia tehtäviä.

Heinola.

Niilo Helanderin Seur. A. Huuskosen

KAUPPALIIKE, HEINOLA

on parhaiden varustettu sekatarakauppa paikkaunnalla.

Ertkoisala:

Rauta- ja rakennusaineita; bentsiiniä, paloöljyä, maaltväriä ja öljyä sekä kaikenlaisia taloustavaroita.

Ruutia, dynamiittia ja ampumatarpeita.

Niilo Helanderin Seur. A. Huuskonen

Heinola, Puhelin 2.

JUHO HÄMÄLÄISEN

Kangas- ja Lyhyttavavakauppa
Heinolassa

Parhaiten lajiteltu varasto paikkakunnalla. Aina uutuudet saavissa.

Heinolan kaupunki Ruotsalaisen rannalla ja Jyrängön kosken vieressä sai ensimmäisen aiheen kaupungiksi muuttumiseensa v. 1776, jolloin Kyminkartanon läänin maaherran asunto muutettiin Tommalan ratsutilan maalle Jyrängön kylässä. Maaherran asuinpaikkaa muuttaissa osti hallitus Jyrängön varrelta maa-alan, josta halullisille annettiin tontteja, mutta kaupunginoikeuksia ei sille annettu. Viime vuosisadan alkaessa (v. 1805) oli „residenssikylässä“, joksi Heinolaa silloin nimitettiin, vain 422 asukasta. Kirkko valmistui v. 1811 ja saarnasi siinä maaherran kotisaarnaaja. V. 1839 sai Heinola kaupunginoikeudet, mutta kaupungin merkitys väheni aikalailla kun lääninhallitus v. 1843 siirrettiin Mikkeliin. Kaupunki on edistynyt hitaasti, haitaten sitä Lahti viime aikoina kilpailullaan. Suurimman merkityksen antavat kaupungille sen alkeiskoulu, kansakoulun opettajaseminaari ja kylpylaitos. Kauppa on pienenpuoleinen.

HOTELLI SEURAHUONE

HEINOLA.

Kylpykauden aikana tarjoillaan ruokaa viikottain, päivittäin ja kerrottain. „Ala Carte“ tarjoilua koko päivän. HUOM.! Suuri, valoisa, lasinen kuistikko (veranda). Huoneita vuokrattavana pitemmäksi ja lyhemmäksi ajaksi. :-: Keskikaupungilla, Esplanaadin varrella.

Kunnioittaen **C. ARTHUR GRÖNHOLM.**

J. HAHN'IN KANGAS- JA LYHYTTAVARALIIKETTÄ

HEINOLASSA SUOSITELLAAN.
PUHELIN 50.

Tulo kaupunkiin: joko laivalla tai maanteitse Lahdesta ja Sysmästä päin. Laivalaituri lähellä kylpylaitosta. Laivojen saapuessa hotellien päivystäjät vastassa.

Hotelleja: Seurahuone ja Kaupungin hotelli, *Majatalo* ja raittiusravintola.

Ravintoloita: Seurahuoneella ja Kaupungin hotellissa täydellinen, majatalossa vaatimattomampi. *Kahviloita* edellämainittujen yhteydessä sekä Kaupakadulla leipuri Maneliuksella. *Kesäravintolassa* Harjupaviljongissa kahvia, teetä ja virvoitusjuomia.

Kylpylaitoksia: Kaupungin omist. Heinolan kylpylaitos. Kylpykausi kesäk. 1 p:stä elok. loppuun.

Uimahuone lähellä kylpylaitosta.

Ajureita saatavissa laivarannassa.

Lohenkalastus Jyrängön virrassa on vapaa matkailijoille.

Lukusaleja: Kylpylaitoksella ja kaupungin lukusali, avoinna 6-9 i. p.

Hotell Societetshuset

Heinola.

Under badsesongen serveras mat per vecka, dag och gång samt á la Carte hela dagen. OBS! Stor lus glasveranda, nyrenoverad. Rum finnes till uthyrning på längre och kortare tid. Centralt läge vid Esplanaden.

Högaktningsfullt **C. Arthur Grönholm.**

A. G. VÄÄNÄNEN

Aleksanterink. 25.

HEINOLA.

Puhelin 60.

Kirjakauppa,
Koulutarpeidenkauppa,
Opetusvälineidenkauppa,
Paperikauppa.

KIRJAPAINO

toimittaa Kirja-, Sanoma-
lehti-, Tapelli- y. m. tila-
pääisiä painotöitä halvalla.

Postikonttori torin varrella. Avoimna klo 9—1 päivällä ja 5—7 i. p. Sunnuntaisin klo 8—10 a. p.

Sähkösanomakonttori on.

Pankkeja: Kansallis-Osake-Pankki ja Pohjoismaiden Osakepankki.

Sanomalehtiä: Uusi Heinolan Sanomat ja Heinolan Lehti.

Puhelin yhteydessä ympäristön ja kaupunkien kanssa. Yleisiä puhelimia hotelleissa ja majatalossa.

Nähtävyyksiä: Kirkko, seminaari ja sairaanhoitajattarien toipumiskoti Jyrängön virran saarella. Noin $\frac{1}{2}$ peninkulman päässä Lahteen menevän tien varrella on suuri lähde, n. k. „Sininen lähde“, jota ansaitsee käydä katsomassa. Jyrängön kosken takana noin $1\frac{1}{2}$ km. päässä on luonnonihana Apajalahti Ruotsalaisessa. Myöskin Heinolan maaseurakunnan kirkon seudut ovat luonnonkauneudestaan kuuluja.

Heinolan Lehti

on Heinolan ja ympäristön paras uutislehti ja ilmoituslehtenä suosituin.

Heinolan Uusi Kirjapaino

suorittaa kaikellaisia painotyötä aistikkaasti ja kohtuullisilla hinnoilla.

AUG. KANERVAN

KIRJAPAINO

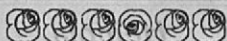
LAHTI, RAUTATIENK. 17. PUH. 92.

*Kaikentaista kirjapainoalaan kuuluvaa
työtä suoritetaan nopeaan ja kohtu-
hinnoilla. - Työ siistiä ja ajan-
mukaista. - Kustannusarvio-
ita annetaan auliisti
pyydettyäessä.*

Läntinen Päijänteen reitti.

*Mukkulan Kukka- ja
Wihanneskasvikauppa*

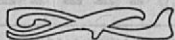
Rautatienk. 7. Lahti. Puhelin 509.

*Alituinen varasto
kukkia, juurikasveja ja vihanneksia.*

T. Seppäläisen Jalkineliike

Heinolassa. Puh. 35

Paikkakunnan parhaiten lajiteltu kenkävarasto.

Asikkalan kirkkoselän pohjoisrajana on poikki Päijänteen kulkeva kapea saariryhmä, joka, jos sen metsiä ei olisi raiskattu, voisi kilpailla kaudenudessa Punkaharjun kanssa. Eräässä salmassa on „pollarit“, joiden välitse laiva hiljennetyllä vauhdilla kulkee. Salmi on Pulkkilan salmi ja saariryhmä Pulkkilan harju, jota myöten ennen kulki Sysmän Rapalan kartanon herran Tandefeldin perustama tie Asikkalasta Sysmään. Salmesta päästyä haaraantuvat läntinen ja itäinen laivareitti toisistaan.

Lähin laivasilta on aivan salmen vieressä oleva Pulkkila, jossa joskus käydään käyttäen sitä muutamat kirkon läheiset Asikkalan kylät. Seuraava laituri on Maakeski lähellä samannimistä ensimmäistä Padasjoen puolella olevaa kylää, laituriin eivät kuitenkaan kaikki laivat poikkea. Padasjoen puolella tärkein laivasilta on Padasjoen (Mainiemen), josta toista kilometriä Padasjoen

Tehdas-Osakeyhtiö Rullan

Heinola

lelutehtaan tuotteita suositellaan.

VALOKUVAAMO G. H. ANDERSSON HEINOLA.

siistiin kirkonkylään, missä on m. m. apteekki ja majatalo. Aivan sillan vieressä on Mainiemen höyrysaha ja meijeri. Mainiemestä lyhin matka Evolle (noin 30 km.) on Autoisten kautta. Autoisten kylässä (12 km. kirkolta) eroaa maantie Vesijakaan kylään, joka on kauniin 2 laskulla varustetun Vesijakaan järven rannalla. Autoisista pääsee joko Padankosken tai Vesijakaan kautta luonnonkauniin Luopioisten pitäjän kirkolle. Padasjoella on luonto yleensä kaunista houkutellen sinne lukuisia kesävieraita. — Huomattavia maatiloja Verho, jonka läheisellä Ettulan pellolla on nuijasodan taistelutanner, missä Kurjalan (Koskella H. I.) herra Ivar Tavast v. 1597 lannisti Hämeen nuijamiehet; Saksala, Adolf Ivar Arvidson'in syntymäpaikka, jonka muistoksi yksinkertainen kivipatsas on pystytetty; Vähä-Saksala, parhaiden hoidettuja Päijänteen seudun taloja; Kellosalmi y. m. — Osoilan niemelle lähellä

Aksel Maneliuksen

*Leipomoliikettä ja kahvilaa Heinolassa
Kauppakadun varrella suositellaan.*

*Kahvi- ja virvoketarjoi-
lua Harjupaviljongilla.*

O. Salmisen Vesijohtoliike

Puistokatu 7. Lahti. Puhelin 435.

Suorittaa kaikkia alaan kuuluvia tehtäviä. ∴ Myy vesijohtotarpeita.

Mainiemen laituria ehdotettiin 17 sataluvulla kaupunki perustettavaksi.

Mainiemestä lähdettyä tullaan pian kauniiseen 13 km. pitkään Kellosalmeen, jossa oleville laitureille tavallisesti poiketaan ja siitä edelleen Harmoisten laivasiltaan. Harmoisten lahteen laskee Lummene, joka ulottuu aivan kylään saakka. Hukin talon maalla kasvaa valkoisia puoloja. Harmoisista ensimmäinen kylä etelään on Padasjokeen kuuluva Torittu, josta tie erkanee Luopioisten Vehkajärvelle. Pohjoiseen vie maantie Kuhmoisten kirkolle. Seuraava laivasilta, jonne mennessä joudutaan Päijänteen suurimmalle selälle Tehin selälle, on Kuhmoisten silta, Päijänteen länsirannan vilkasliikkeisimpiä, lähellä pitäjän kirkkoa. Vastapäätä laivasiltaa, toisella puolen lahtea suuri Korppilan talo.

Kuhmoisten kirkolta erkanee tie Kuhmalahdelle ja Längelmäelle. Kuhmoisten kirkonkylän

V. V. KARISTON

Virvoitusjuomatehdas

Lahti

LAHDEN UUSI SÄHKÖLIIKE

(Omist. A. VIRTAVUORI)

Lahti. Puhelin 215.

MYY:

Sähkökoneita ja tarpeita,
Telefonia ja niiden tarpeita.

ASETAA:

Sähkölaitoksia ja tele-
foonilinjoja y. m., y. m.

ja Jämsän väliseltä mäkiseltä, mutta muuten hyvältä maantieltä monta kaunista näköalaa. Edelleen laivalla matkustaessa on Kuhmoisten puolella vielä Ruolahden laituri, jonka lähellä höyrysaaha sekä Pihlajakosken laivasilta.

Pihlajakoskelta tullaan kaunista salmea Edesalon (laivalaituri) ja Edesniemen välitse Tiirinselälle, johon Jämsän joki purkaa vetensä. Joen suussa olevan Kalmonniemen (Kaipolan) laiturin lähellä seisahtavat suuremmat laivat, jotka eivät mene jokea ylös, muttaakseen matkustajat höyryveneisiin. Pienemmät laivat sitä vastoin menevät ylös, keskikokoiset Seppolaan, pienimmät aina Jämsänkoskelle saakka. Joen rannoilla uhkeita tiloja kuten Kaipola, Ruotsula, Niemi Karhala y.m. Seppolan laituri Kuhmoisten—Korpilahden maantien varrella suuressa ja erittäin komeassa, kahden puolen jokea sijaitsevassa, monesta kylästä syntyneenä Seppolan kyläryhmässä. Kylässä ma-

L. METSÄLÄ

LAKKI- JA LYHYTTAVARAKAUPPA
RAUTATIENK. 16. LAHTI. PUEHELIN 5 13.

Monipuolinen varasto lakkia ja lyhyttavaroita.

A. VESANTO Puusepäntiliike

Lahti, Vesijärvenkatu 3.

Suorittaa kaikkia alaan kuuluvia tehtäviä.

jatalo, matkailijakoti, Kansallis-osake-pankin konttori, apteekki, lääkäri, eläinlääkäri, yhteiskoulu, kansanopisto, kirjakauppoja, suuria kauppapuoiteja, nahkatehdas, höyrysaha, suuri meijeri y. m., puhelinyhteys lähikaupunkeihin.

Kylästä erkaneet Kuhmoisten—Korpilahden maantieltä tiet Kuorevedelle ja Petäjavedelle (Koskenpäällystän kautta). Jämsän jokivarsi muistuttaa paljon Etelä-Pohjanmaan jokilaaksoja. Seppolasta edelleen jokea myöten ohi Jämsän kirkon sekä Vitikkalan, Hinkkalan y.m. suurtilojen Jämsänkosken laituriiin. Vastapäätä laituria Seppäsen suuri tila, noin 1,200 hev. kosken alapuolella.

Jämsänjoen suusta pohjoiseen pyrkiessä on kierrettävä Jämsänniemi, josta kohoaa Rappuvuori (209 m. merenpinnasta) Päijänteen länsirannan korkein kohta komealla näköalalla. Marjolan ja Patajoen silloissa eivät kaikki laivat poikkea, eikä Juokslahdenkaan, saman-nimisessä kylässä. Juoks-

J. V. Lund'in Kangas- ja Muotiliike

Lahti, Aleksanterink. 7.

Monipuolinen varasto naisten hattuja sekä kankaita.

Hattuja vaateetaan aistikkaasti ja nopeaan.

lahden kylässä purkasi kesällä 1888 eräs järvi väkivaltaisesti uuden tien itselleen, juosten miltei kuiviin. Tuota luonnonvoimien temmelyspaikkaa ei kylässä kävijän pidä jättää katsomatta.

Korpilahden laiturin, ensimmäinen samannimisessä pitäjässä, sijaitsee kauniilla paikalla olevassa, hyvin rakennetussa kirkonkylässä. Kylässä apteekki ja majatalo. Kirkolta tie Jämsään, Jyväskylään ja Petäjävedelle. Seuraava laiturin on Kärkisen lauttauspaikka, josta Jyväskylästä Heinolaan vievä tie menee Päijänteen poikki. Osa Korpilahden pitäjää on Päijänteen itäpuolella. Tämä n. k. „Vesipuoli“ on erittäin kaunista. Pari korkeaa vuorta siellä ansaitsevat huomiota nim. Vaatervuori (227 m. merenpinnasta) ja Paljakka lähellä Veijon omenapuistostaan kuuluisaa kartanoa. „Vesipuolelle“ pääsee Jyväskylän ja Korpilahden välistä paikallisliikettä välittävillä laivoilla Rutilahteen. Lähellä Kärkisten laituria suuri Piesasen tila. Kärkisistä jonkun matkaa pohjoisempaan näkyy vasemmalla Säynetsalo ja sen takana hämmöttää Muuramen suuri kylä, jossa on vesisaha ja huonekalutehdas.

Kohta olemmekin Vaasanläänin puolella Jyväskylän pitäjässä ja saavumme Päijänteen pohjoisimpaan perukkaan, josta kapeaa Äijälän salmea pääsemme Jyväsjärvelle, jonka rannalla Jyväskylän kaupunki sijaitsee.

Rautakauppa-Osakeyhtiö METEOR

LAHTI

MYY:

perälaitamoottoreita VATERMAN ja SVALAN, Nobelin petroolia, Bentsiiniä, Moottori- ja Höyrykoneöljyä sekä Vaseliinia.

Itäinen Päijänteen reitti.

Rautakauppa-Osakeyhtiö METEOR

LAHTI

MYY:

Onkia, Uistimia, Siimoja, Koukkuja, Va-
poja, Haavia ja Verkkoja. :-: Partio-
poikain keihäitä, kenttäkeittiöitä, selkä-
säkkiä, sauvoja y. m., y. m.

Ensimmäinen laivalaituri Pulkkilan salmesta pohjoiseen Päijänteen puolelle päästyä on Supittu, Asikkalan ja Sysmän pitäjien rajalla. Supitusta lähdettyä Rapalan (vanha markkinapaikka ja Tandefeldt suvun entinen tila) niemen ympäri Sysmän pitäjän laivalaitureihin. Rantalan laiturin on aivan kirkonkylässä. Kylässä pitäjän vanha (v. 1442 ensi kerran mainittu harmaa kivikirkko), uhkea arkkitehti F. A. Sjöström'in piirustusten mukaan rakennettu pitäjän säästöpankin talo, (talossa m. m. lukusali), lääkäri, eläinlääkäri, apteekki, osuusmeijeri, majatalo y. m. Kirkon kellotornin alakerrassa olevaa kirkollista museota näyttää suntio.

Suopellon laivalaiturista 8 klm. yksitoikkoista tietä kirkonkylään. Tien varrella Ainolan keuhkotautiparantola. Suopellossa on majatalo ja postitoimisto. Läheisillä rannoilla useita sieviä kesähuviloita ja Ilolan kartano. Sataman kohdalla Päijätsalon vuori, josta kaunis näköala. Vuoren ympäristöineen erotutti senaattori V. Schildt vainaja puistoalueeksi. Vuorella on näkötorni. Rantalan laiturista on lyhin matka Hartolan kirkolle 23 $\frac{1}{2}$ klm.

Hartolan kirkolla on Itä-Hämeen (Hartolan) kansanopisto, postitoimisto, puhelin ja majatalo. Pitäjä on luonnon kaunista vaikkakin harvaan asuttua. Pitkin Rantavettä ja Jääsjärveä, molemmat saaririkkaita, hauska soutumatka Joutsan kirkolle. — Huomattavia maatiloja on Hartolassa Kolhon kartano, Vadernstjerna suvun entinen tila, josta vänrikki Stoolin tarinain runo „Veljekset“ aiheutuu; Koskipää jonka kuningatar Kristina lahjoitti Silfverbögeleille; Tallinmäki sekä entinen, nyt palstoitettu Echo, missä kansanopisto nykyään majoilee.

Suopellosta lähdettyä edelleen pitkin Sysmän rantamia, jossa on 251 saarta, sivuutetaan Ku-

renlahden laituri joka on Liikolan kapean, peninkulman pitkän lahden suussa, josta lyhin matka Hartolan kirkolle. Vanjärven rannalla, lähellä Hartolan rajaa, kohoaa 193 m. korkea Viljaminvuori, jolta on kaunis näköala. Matka vuorelle lyhin Liikolanlahden perukasta, josta noin tunnin kävely. Samalla ei pidä unohtaa käydä katsomassa lähellä olevaa kallionlohkareista omituisesti muodostunutta luolaa.

Sysmässä on monta suurta maatilaa. Paitsi jo mainittua Ilolaa, Hovila, Nordenlund, Uus-Olkkola y. m.

Lähempiä tietoja pitäjästä haluaville suositetaan *J. Vallénin* toimittamaa Sysmän karttaa mitta-kaavassa 1:100,000 sekä *Em. Suvanteen* Sysmän historiaa (151 sivua).

Liikolanlahdesta pohjoiseen Vehkasalon sivuitse tullaan suuren Jutinsalon saaren laituriin. Lähellä olevista Mäkelän taikka Kylmälän taloista saapi oppaan Kammiovuorelle (221 m. merenpinnasta), jonne noin tunnin matka. Vuorelta näkyy 7 kirkkoa. Jutinsalon ja Haukkasalon välitse — suuri saari sekkin — tullaan Kotkanselälle, jonka perukassa Tammilahden pohjoisrannalla on Luhangan uusi korkea puinen kirkko harvaan asutussa kirkonkylässä (laivalaituri). Joitakin klm. vielä edelleen aaltoja kynnettyä saavutaan Tammilahden siltaan. Lähellä kesä-majata!o. Noin tunnin matka Tammi-vuorelle, josta lavea näköala. Tammilahdesta (laiturilta) maanteitse noin 13 klm. Pappisten majataloon, josta 14—15 klm. Joutsan kirkolle. Pappisten ja Joutsan kirkonkylän välillä välittää liikettä pieni höyryvene. Sama alus välittää liikettä myöskin Hartolan kirkolle. Joutsan kirkonkylä, jossa löytyy apteekki ja lääkäri, on suuri ja hyvin rakennettu kahden puolen kapeata salmea, jonka yli vie Heinolan maantie pitkää siltaa myöten. Suontien järven Joutsassa erottaa Puulavedestä

Hirvensalmen pitäjässä Björnälän kylän kohdalla vain kapea kannas. Puulavesi, jolla on säännöllinen laivaliike, on Otavan aseman kautta Savonradan yhteydessä.

Tammilahdesta pääsee maanteitse Leivonmäelle, jonne sopii myös hyvin matkustaa Putkilahden-Koros pohjan taikka Rutalahden (3 klm. Leivonmäen kirkolle), Tammilahtea pohjoisempana olevista laivalaitureista, joissa käyvät Jyväskylän paikallisliikettä välittävät höyryveneet. Niitä käytetään etelästä tulijan vaihdettava laivaa Korpilahden taikka Kärkisten laiturissa. Leivonmäki on jylhää, harvaan asuttua seutua, johon erämaan luonnon ihailiain kannattaa tutustua. Korkeimmalla kohdalla (208 m. merenpinnasta) ovat pitäjän kirkko ja pappila, joista on esteetön näköala, joka taholle.

Rautakauppa-Osakeyhtiö METEOR

LAHTI

MYY:

**Metsästys-
tarpeita.**

Jyväskylän Suksitehdas

Frantsila & Kasuskij

Valmistaa kaikenlaisia puusorvaus-
töitä. Harjoittaa puutavarakauppaa
ja hinauslaivaliikettä tässä vesistössä.

Jyväskylä ja ympäristö.

Edullisin kirjojen ja koulutarpeiden ostopaikka on

VEILIN & GÖÖSIN KIRJAKAUPPA

Jyväskylässä.

Kauppak. 25.

Puhelin 63.

Omistaja K. A. KOKKONEN.

Sydän-Suomen Kirjapaino

Asemak. 12

Jyväskylä.

Puhelin 10.

Painotöitä teettäessänne pyydämme kääntymään luottamuksella puoleemme. - Suoritamme kaikkia kirjapainoalaan kuuluvia töitä, joista erittäin mainittakoon nuotti- ja kaunoladelliset työt. - Pienimmätkin työt tehdään suurimmalla huolella ja tarkkuudella, josta ovat todisteena kilpailusaavutuksemme ja useiden etevimpäin ammattimiesten kiittävät arvostelut.

Jyväskylän kaupunki oli ennen Jyväskylän pitäjän kirkonkylänä, missä pidettiin markkinoita. Sai kaupungin oikeudet v. 1837. Alkuaan oli kaupunki varsin pieni (v. 1840 vain 177 ja v. 1850 587 asukasta), mutta vaurastui vähitellen ja v. 1893 rautatien saatua verrattain ripeästi. Säännöllinen laivaliike alkoi v. 1856. Sai v. 1863 oman pormestarin ja papin. Muodostui v. 1880 jo v. 1875 annetun määräyksen mukaisesti eri seurakunnaksi. — Jyväskylä on suomenkielisen sivistyksen kehto, sillä kaupunkiin perustettiin maamme ensimmäinen suomenkielinen oppilaitos Jyväskylän alkeisopisto v. 1858, joka sittemmin muodostettiin klassilliseksi lyseoksi, sekä ensimmäinen kansakoulunopettaja-seminaari v. 1863. Kansanvalistusseura perustettiin myöskin kaupungissa v. 1874. Ensimmäinen laulujuhla pidettiin myös Jyväskylässä v. 1881. — Kaupungin hautausmaalla on Kreetta Haapasalon hauta patsaineen.

AUTO

AJOON SAATAVANA.
Asemakatu 2, Nurmen
matkustajakoti. :- Voi
tilata puhelimella 235.

VALOKUVAAMO HELLAS

JYVÄSKYLÄSSÄ. Nikolainkatu 54.

Avoimna kaikkina arkipäivinä, mutta ei
sunnuntaisin.

Tulo kaupunkiin: joko laivoilla etelästä päin aivan kaupungin rannassa olevaan laivalaituriin tai rautateitse lännestä (Haapamäeltä), taikka pohjoisesta (Suolahdesta) päin. Asema Jyväsjärven rannalla. Asemalla ja laiturilla hotellien päivystäjät vastassa. Maanteitse Petäjävedeltä (Vaasasta), Korpilahdelta (Lahdesta), Uraisista (Kokkolasta), Laukaasta (Kuopiosta) tai Toivakasta (Heinolasta) päin.

Ajureita asemalla ja laivalaiturilla sekä kauppa-
torilla saatavissa.

Autoa saa vuokrata puhelimella 235.

Hotelleja: Emaus ja Monopol (samalla majo-
talo).

Ravintoloita mainituissa hotelleissa.

Uimahuone Jyväsjärven rannalla.

Pankkeja: Suomen pankin Kansallis-Osake-
Pankin, Yhdyspankin ja Pohjoismaiden osake-
pankin konttorit.

EINAR KEILÄN'IN

KELLO- JA KULTASEPÄNLIIKE

Jyväskylässä

Kansallis-Osake-Pankin talo. Puhelin 138.

Suuri varasto kulta- ja hopeakelloja, kihla- ja korusormuk-
sia, hopea- ja uushopeaesineitä y.m. Kohtuulliset hinnat.

Sähkölennätinkonttori avoinna 7 a.p.—9 ip.
Postikonttori avoinna arkip. 8—12 a.p. ja
5—7 i.p., sunnuntaisin 8—10 a.p.

Puhelinyhteys maaseudulle ja lähikaupun-
keihin.

Apteekki.

Rohdoskauppa.

Sanomalehtiä: Keski-Suomi, Sorretun Voima
ja Suomalainen.

Lukusali avoinna arkip. 9—9 ja sunnuntaisin
12—9 i.p.

Suomen Matkailijayhdistyksen haaraosasto
on kaupungissa. Sihteerit toim. H. Hyppönen.

Näkemisen arvoisia paikkoja: Cygnaeuksen
kuvapatsas, kaupungintalo, kirkko, lyseotalo ja
seminaari. Ihantolan näkötorjasta Syrjänharjulla
kaupungin pohjoispuolella kaunis näköala.

Ympäristöt. Lohikoskelle, kaupungin ympä-
ristön kauneimpaan paikkaan, pääsee kesällä sekä
maanteitse noin klm. verra pohjoistullista sivu
hautausmaan, tai veneellä Jyväsjärveä Tourujoen
suuhun ja sitä ylös Lohikoskelle. Vesimatka on
kahta vertaa pitempi mutta etuisampi. Joessa
mennään ensin sillan alitse, jolloin oikealle jää
Tourulan nahkatehdas, vasemmalle kaupungin
hautausmaa. Lohikoskella on Kankaan paperi-
tehdas. Haapakosken tehtaalla, jonne paikallis-
liikettä välittävillä höyryveneillä kaupungista pää-
see, on kolme katsomisen arvoista koskea, Ylinen,
Keskinen ja Vaajankoski. Haapakosken kalastus-
yhdistyksen paviljonki on kosken varrella. Kos-
kissa lohia, mulloja y. m. Läheiseltä Kanavuor-
relta kaunis näköala.

4 klm. kaupungista pohjoiseen päin on Vaa-
san läänin korkein kunnas Ronnimäki, jota kansa
nimittää Juurakkomäeksi, mäeltä valtava näköala.
Läheisestä Pumperin kartanosta saa oppaan. —

Päijänteen ja Leppäveden välisellä kapealla kannaksella, 7 km. Haapakoskelta on Jääskelän (ent. Uddegård) vanha Rosenbröijer-suvun tila, jonka hautakappelissa on kaksi palsamoitua ruumista.

Junain kulut.

Jyväskylän radalla.

Haapamäki—Suolahti

Haapamäeltä	4,35 ap.
Jyväskylään	8,13 "
Jyväskylästä	8,33 "
Suolahteen	10,14 "

Suolahti—Haapamäki

Suolahdesta	7,14 ip.
Jyväskylään	8,56 "
Jyväskylästä	9,22 "
Haapamäelle	12,35 ap.

Haapamäeltä etelään lähtevät postijunat 10,45 ap. ja 1,55 ap. sekä pikajuna 8,08 ap.

Haapamäeltä pohjoiseen postijuna 8,23 ap. ja 6,07 ip. sekä pikajuna 9,40 ip.

Äänekosken—Suolahden radalla

Äänekoskelta 9,15 ap., 6,15 ip.

Suolahteen 9,50 ap., 6,50 ip.

Suolahdesta 10,25 ap., 7,10 ip.

Äänekoskelle 11,00 ap., 7,45 ip.

A. KUVAJA

JYVÄSKYLÄ. PUH. 165.

MYY:

Jauhoja, Ryyniä ja Siirtomaan-
tavaroita, Tehdastuotteita, Prima
Petroleumia paljottain ja vähittäin

ERIKOISALA:

Lamppuja, Lasia, Pors-
liinia, Kristallitavaroita.

Rautakauppa-Osakeyhtiö METEOR

LAHTI

MYY:

PHOENIX-, SPESIAL-

POLKUPYÖRIÄ

JA PYÖRÄTARPEITA.

Puutarhuri Kaarlo Vanamo

Porissa

ottaa perustaakseen puu-
tarhoja kaikkialla maassa.
25 vuoden kokemus ja
tarkka aikansa seuraami-
nen takaavat työn laadun.

Käy syksyisin ja keväisin Lahdessa.

ERIKOISLIIKE NAIŠTEN TAVAROILLE.

Puseroita, Korsettia, Liiviä, Liinavaatteita, Sukkia, Hius-palmikoita y. m.

KORSETTI- JA LIIVI-
KAUPPA „KOMPUS“

LAHTI, RAUTATIENK. 7. Puh. 178.

Matkalukemiseksi sopii parhaiden Lahdes-
sa ilmestyvä kaunokirjallinen viikkolehti

Juttu-Tupa.

Toimittajana **Erjö Heilala** ja avustajina
useita tunnetuita runoilijoita ja kirjailijoita.

Tilaukshinnat: 3: — koko-, 1:75
puoli- ja 1: — neljännesvuosikerta. :-: :-:

Juttu-Tuvan irtonaisnumeroita on saata-
vana kaikista rautatien kirjakaupoista.

Lehden voi tilata jokaisesta postitoimistosta.